

ULEMAVU WA KUSIKIA

NI DALILI ZIPI ZA ULEMAVU WA KUSIKIA KWA WATU WAZIMA NA WATOTO?

- Mtu anaweza kuwa na Usikivu hafifu au Uziwi. Hali hii inaweza kujitokeza kwenye Sikio moja au Masikio yote mawili
- Ulemavu wa Kusikia hauna Athari yoyote kwenye mfumo wa Akili ya mtu
- Watu wazima: Mtu anaweza kushindwa kusikia sauti yoyote vizuri au kumsikia mtu anayemuongelea. Hali hii inaweza kutafsiriwa vibaya na mzungumzaji.
- Watoto:**
 - Kushindwa kujibu au kuonesha hali dhaifu ya Muitikio wa Sauti yoyote inayosikika kwenye Mazingira
 - Kutumgeukia Mlezi pale anapoongelehwa
 - Kutoiga sauti au Matamshi (kuanzia Umri wa miezi 3-6)
 - Kubwabwaja kusiko kwa kawaida au kushindwa kutamka maneno ya awali (kuanzia Umri wa miezi 6-10)

UNAWEZAJE KUSAIDIA MAKUZI YA LUGHA NA MATAMSHI KWA MTOTO MWENYE ULEMAVU WA KUSIKIA?

- Kama ilivyo kwa Watoto wengine, Watoto wenye Ulemavu wa Kusikia wana uhitaji wa Kuwasiliana na wengine
- Watoto wanajifunza Lugha kwa njia ya kucheza na kuzungumza na Walezi wao. **Usiache kuzungumza na Mtoto wako hata kama hakusi-kii vizuri!**
- Mlezi anaweza kutumia njia mbalimbali za kimawasiliano ili kumsaidia Mtoto mwenye Ulemavu wa Kusikia kumuelewa na kufuatilia kwa usahihi kile anachomuongelea.
- Njia hizi za kimawasiliano zinaweza kutumiwa tunapowasiliana na Watu wenye Ulemavu wa Kusikia kwa ujumla:**
 - Kumgusa** Mtoto/Mtu mzima unapotaka kuwasiliana naye ili kumuwezesha kuwa makini na kile unachotaka kuwasiliana naye
 - Kuwa karibu** na Mtoto/Mtu mzima unapowasiliana naye
 - Kumtazama usoni** Mtoto/Mtu mzima unapowasiliana naye
 - Kupunguza au kuondoa Sauti yoyote** (kwenye Mazingira) ambayo inaweza kuondoa Utulivu katika yenu
 - Kuzungumza pole pole**

- Kuzungumza kwa namna tofauti tofauti** ambazo zitamfanya Mtoto/Mtu mzima kumuelewa (sauti, melodi)
- Kukata kata Mazungumzo** ili kumuwezesha Mtoto/Mtu mzima kutafakari kile ulichozungumza
- Kutumia Alama mbalimbali usoni na vitendo** ili kuwezesha kile unachozungumza kumuelewa

NI KWA JINSI GANI UWEZO WA KUSIKIA UNASAIIDIA MAKUZI YA LUGHA NA MATAMSHI KWA MTOTO?

- Uwezo wa Kusikia una mchango mkubwa katika Makuzi ya Lugha na Matamshi kwa Mtoto
- Usikivu unamuwezesha Mtoto kushirikiana na Mlezi kwa njia mbalimbali na mazingira kwa ujumla, Mambo ambayo ni muhimu sana katika Makuzi ya Lugha na Matamshi
- Kwa njia ya Kusikia, Mtoto anaweza kutambua na kujifunza kutumia:
 - Sauti mbalimbali**
 - Melodi ya Sauti**
 - Sauti za Matamshi yao wenyewe na kubwabwaja**
 - Kanuni na Miundo mbalimbali ya Lugha mama**
 - Sauti na Matamshi kuzungumzia mahitaji yao**

NI KWA JINSI GANI ULEMAVU WA KUSIKIA UNAWEZAJE KUATHIRI MAKUZI YA LUGHA NA MATAMSHI KWA MTOTO?

- Ulemavu wa Kusikia unaweza kuchelewesha makuzi ya Lugha na Matamshi kwa Mtoto. Hii inategemea ukubwa wa tatizo na aina ya Ulemavu wa Kusikia
- Ulemavu wa Kusikia unaweza kumfanya Mtoto kushindwa:
 - Kujifunza jinsi ya kuwasiliana au kuwasilisha** Mahitaji yake kwa wengine
 - Kujifunza na kutamka Sauti za Maneno, Melodi na Maneno ya lugha yake**
 - Kujifunza jinsi ya kutofautisha/kutumia Sauti katika Mawasiliano**
 - Kushirikiana na watu wengine katika Mazingira yake** (mf. Mlezi au Mgeni)

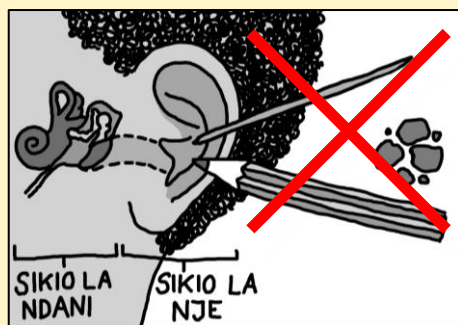
NI MAMBO GANI YANAWEZAJE KUSABABISHA ULEMAVU WA KUSIKIA?

- Kuumia sikioni (mf. Vitu vyenye ncha kali, kumpiga mtu kofi (kwa nguvu) sikioni)
- Maambukizi Masikioni/Koromeo (kwa muda mrefu)
- Maambukizi ya Magonjwa na Virusi (wakati wa ujauzito)
- Madhara ya Dawa (kwa Mtoto au Mama wakati wa Ujauzito)

- Athari za kurithi (genetic)
- Kelele zilizo kithiri
- Uchafu, Wadudu au Vitu ndani ya Sikio
- Uchafu/Asali sikio iliyokithiri

NIFANYE NINI ILI KUEPUKA ULEMAVU WA KUSIKIA?

- Epuka kuumia sikioni
- Uwe mwangalifu unapofisha Sikio: Usitumie vitu vyenye ncha kali
- Epuka kelele zilizokithiri
- Utafute Ushauri wa kitaalamu (hospitalini) endapo Mtoto wako ana Maumivu ya Sikio, Puani au kwenye Koromeo

NI WAKATI GANI WA KUTAFUTA USHAURI HOSPITALINI AU WA KIDAKTARI?

- Pale unapogundua kuwa Mtoto wako hasikii vizuri
- Sababu nyingine ni:
 - Maumivu ya Sikio yaliyokithiri**
 - Majimaji (Damu, Usha)** unaotoka sikioni
 - Harufu mbaya sikioni**
 - Maambukizi sikioni, kuumia sikioni, vitu visivyotakiwa sikioni)**
 - Kupoteza Usikivu gafu**
 - Maumivu ya Sikio, Puani au kwenye Koromeo**

MAFUNZO YA MALEZI YA AWALI NA MAKUZI YA MATAMSHI NA LUGHA KITUO CHA WATOTO YATIMA IRENTE, FEB 2018 – SEP 2019

Tunawashukuru washiriki wote wa mafunzo kwa kutunga maudhui na kupigapicha mbalimbali zilizomo kwenye bango hiki.

Kwa sababu za kimaadili, tunadiri kutoonyesha sura za watoto walioko kwenye picha.

© 2019 Prof. Dr. Ulrike Lüdtké
Leibniz Universität Hannover
– All Rights Reserved –

ulrike.luedtke@ifs.uni-hannover.de

Niedersächsisches Ministerium
für Soziales, Gesundheit
und Gleichstellung

Bango hiki kimetengenezwa kwa msaada wa Wizara ya Ustawi wa Jamii, Afya na Fursa Sawa ya Jimbo la Lower Saxony, Ujerumani